

دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهر
فصلنامه‌ی علمی- پژوهشی فضای جغرافیایی

سال دوازدهم، شماره‌ی 39
پاییز 1391، صفحات 121-137

حمید نوری^۱
علیرضا ایلدرمی^۲

الگوهای همدید فشار تراز در رخدادهای بارشی سنگین و فوق سنگین سواحل جنوبی خزر

تاریخ دریافت مقاله: 1389/10/15 تاریخ پذیرش مقاله: 1390/06/19

چکیده

فراوانی ابرناکی در سواحل جنوبی خزر با افزایش رطوبت، بارش و ایجاد سرمایش، اقلیم منطقه را به شدت تحت تأثیر قرار می‌دهد. این ابرها در زمان استقرار و عبور الگوهای همدید مختلف و در شرایط ترمودینامیک و دینامیک ویژه‌ای شکل می‌گیرند. در این تحقیق الگوهای اصلی فشار تراز دریا در رویدادهای بارشی سنگین و فوق سنگین و در شرایط همرفت و غیر همرفت سواحل جنوبی خزر بررسی و مقایسه شدند. به این منظور با استفاده از بارش روزانه و احتمال وقوع 25 و 50 درصد، گروه‌های بارشی فوق سنگین و سنگین و با در نظر گرفتن شناسه همدید ابرها، گروه‌های بارشی همرفت و غیر همرفت تفکیک شدند. نتیجه‌ی حاصل از تحلیل فشار تراز دریا نشان می‌دهد که 16 الگوی اصلی در گروه‌های بارشی سنگین‌تر منطقه وجود دارند. به طور کلی پرفشار اروپایی سنگین‌ترین و فراگیرترین بارش‌های همرفت و پرفشار آسیایی یا سیبری سنگین‌ترین و فراگیرترین بارش‌های غیرهمرفت را به وجود می‌آورند.

کلید واژه‌ها: ابرهای پوششی یا غیر همرفت و جوششی یا همرفت، بارش‌های فوق سنگین و سنگین، سواحل جنوبی خزر.

E-mail: hamidwatershed@yahoo.com

E-mail: alirezaildoromi@yahoo.com

1- استادیار گروه مرتع و آبخیزداری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه ملایر.

2- استادیار گروه مرتع و آبخیزداری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه ملایر.